

Suojavyöhyke

Suojavyöhyke on noin 6-20m leveä alue vesiuoman ja viljelyksen välissä, jossa on viljelemätöntä kasvustoa ympäri vuoden. Suojavyöhykkeen päätehtävä on vähentää pinta-valuntaa sekä eroosiota, jotta fosforikuormitus vesistöihin vähenisi.

Samankaltaisia termejä: suojakaista, puskurivyöhyke

Monivuotinen kasvusto hidastaa pintavaluntaa ja sitoo ravinteita. Kasvien juuret vakauttavat pellon reunoja vähentäen eroosiota. Kokonaisfosforin ja kiintoaineksen määrä vastaanottavassa vesistössä vähenee huomattavasti käytettäessä suojavyöhykkeitä.

Suojavyöhykkeet voivat myös helpottaa ja nopeuttaa peltotöitä, kun hankalan muotoiset reuna-alueet jäävät viljelyn ulkopuolelle.

Suojavyöhykkeet vähentävät myös maa-aineksen kulkeutumista ojiin, vähentäen näin ruoppauksen tarvetta.²⁾

Soveltaminen

Suojavyöhykkeet sopivat erityisesti:

- Eroosioherkille pelloille
- Pelloille jossa korkea fosforitaso
- Usein tulviville pelloille
- Kalteville pelloille

Eri levyisiä suojavyöhykkeitä tulisi käyttää jokaisen vesistön varrella, oli kyseessä sitten oja, puro, joki tai järvi.

Jos pellon kaltevuus on yli 10%, tulisi harkita yli 15 metrin levyistä suojavyöhykettä.²⁾

Kapeampia suoja-alueita (<6m) tulisi käyttää pienempien ojien varrella.

Ylläpito

- Suojavyöhykkeet tulisi niittää tai laiduntaa vuosittain. Niitettyt kasvit tulisi poistaa niihin sitoutuneiden ravinteiden takia.
- Suojavyöhykkeitä ei tulisi lannoittaa

Kustannukset

- Kustannukset vaihtelevat eri alueilla ja eri maissa (esim. ~500 €/ha Suomessa, 400-1 200 €/ha Tanskassa)¹⁾
- Noin 50% kustannuksista muodostuu tulojen menetyksestä, loput perustamis- sekä ylläpitokustannuksista.
- Tukia voi hakea joissain maissa

Kuva: Turun ammattikorkeakoulu

Lisätietoja:

[Baltic Deal - Buffer zones](#)

Lähteet: 1) Maa- ja metsätalousministeriö. 2007. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito (FI). ([Linkki](#))
2) Kulmala, A. 2012 Baltic Deal - Buffer zones. Viitattu 3/2018 ([Linkki](#))